

Test evaluare
Tema II: Autonomii locale și instituții centrale în spațiul românesc (secolele IX-XVIII) -
Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Cel mai bogat și cel mai puternic, voievodul lui Litovoi, și-a asumat misiunea unificării formațiunilor politice dintre Carpați și Dunăre. Voievodul Litovoi - cel din 1247 sau un urmaș omonim - a ajuns astfel în conflict cu Regatul Ungar, ostil tendințelor de unificare și emancipare structurilor politice de peste Carpați. În confruntarea militară ce a urmat, Litovoi a fost înfrânt și ucis (1277/1279), iar fratele său, Bărbat, luat prizonier, a trebuit să plătească o însemnată răscumpărare pentru a-și dobândi libertatea. Eșecul încercării lui Litovoi a deplasat centrul politicii de unificare teritorială și instituțională, preluată de voievodul din nord-vestul Munteniei. Exponentul acestei politici a fost Basarab I, a cărui stăpânire va fi avut drept centru zona Câmpulung-Argeș.”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. „În 1359, când a domnit fiul lui Basarab, Nicolae Alexandru (1352-1364), a luat ființă în capitala țării, Curtea de Argeș, Mitropolia Țării Românești, dependentă direct de Bizanț. (...) Orientarea Țării Românești spre Curia papală ar fi însemnat însă supunerea politică a acestei țări față de Ungaria, ceea ce principii români au voit să evite. De aceea, ei s-au orientat până la urmă spre Bizanț, centru care le-a putut legitima puterea independentă, fără să le impună tutela sa politică, în mod direct sau prin intermediul altui stat.”

(Ioan-Aurel Pop, *Românii și România*)

Pornind de la aceste surse răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa B, sediul autorității domnești și ecleziastice. 2 puncte
2. Precizați, din sursa A, liderul politic care a avut o politică ostilă față de Regatul Ungariei. 2 puncte
3. Menționați secolul la care se referă sursa A, respectiv sursa B. 3 puncte
4. Scrieți litera corespunzătoare sursei care susține că o instituție ecleziastică ar fi dus la o dependență politică față de Ungaria. 6 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați două modalități folosite de Regatul Ungariei pentru consolidarea propriei stăpâniri în Transilvania. 6 puncte
7. Menționați o caracteristică a unei instituții centrale în secolul al XVIII-lea. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Către sfârșitul secolului al XIV-lea izvoarele documentare au consimțit la est de Carpați o adevărată rețea de orașe. (...) Dezvoltarea orașelor s-a repercutat binefăcător asupra vieții satelor, antrenate și ele în circuitul economic marfă-bani. Raportând numărul orașelor atestate la teritoriul Moldovei, înțelegem că viața economică a țării la sfârșitul secolului al XIV-lea a fost destul de dezvoltată ca să asigure independența noului stat. Ridicarea țării românești a Moldovei - a Moldovlahiei -, în vremea lui Bogdan I la o viață independentă, ca și dezvoltarea și întărirea ei sub dinastia căreia el i-a pus bază, au determinat pe urmași să îi atribuie întemeierea Moldovei.

Conferirea apelativului de întemeietori de țară și-a găsit justificarea în faptul că în vremea lor poporul român a căpătat o identitate istorică, statală, de sine stătătoare, în cadrul căreia și-a confirmat entitatea și originalitatea. În peisajul politic internațional dat, el a revendicat locul pe care i l-a conferit o îndelungată luptă de supraviețuire etnică în care vicisitudinile vremii l-au implicat.

Constituirea, în secolul al XIV-lea, a statelor de sine stătătoare a condus la sporirea potențialului uman, economic și militar al țărilor române, a pregătit lupta pentru neatârnnare din secolele următoare.”

(Academia Română, Istoria românilor)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursă, domnitorul Moldovei. 2 puncte
2. Menționați, din sursă, numele din Evul Mediu al statului. 2 puncte
3. Precizați, din sursă, un conducător politic și o acțiune a acestuia. 6 puncte
4. Selectați, din sursă, două informații referitoare la consecințele întemeierii statelor medievale românești. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la rolul vieții economice în constituirea statului medieval Moldova, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia statele medievale românești s-au întemeiat într-un context extern favorabil. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre instituțiile medievale din spațiul românesc, având în vedere:

- menționarea unei caracteristici a unei instituții centrale din statele medievale românești;
- prezentarea relației dintre două instituții centrale a statelor medievale din spațiul românesc;
- prezentarea unei instituții centrale din statele medievale intracarpătice;
- menționarea a două caracteristici ale unei instituții centrale din secolul al XVIII-lea din statele medievale românești;
- formularea unui punct de vedere referitor la importanța instituțiilor centrale din spațiul românesc și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.